

● مقام معظم رهبری:

رازها و رمزهای نماز باید بازبان هنر در معرض دید همگان قرار گیرد

حقیقت، عدالت، بخشندگی و مالکیت مطلق خدا اعلام می‌دارد. او - نمازگزار - در راه تحقق آرمانهای مقصد، مکتبی اش، استوار و نخستگی ناپذیر، می‌رود تا با برپاداشتن این فریضه دینی، در برابر تمامی زشتیها، کجروبهها و ناپهنجاریهای اجتماعی ایستادگی کند.

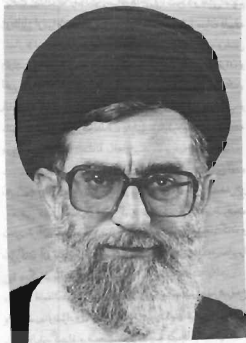
حضرت آیت... خامنه‌ای مقام معظم رهبری، مهر ماه سال جاری پیام مهمی خطاب به برگزارکنندگان اجلاس اقامه نماز در مشهد مقصد ارسال داشتند که در آن، ضمن برشمردن آثار و ابعاد نماز، به جایگاه و رسالت نماز در جامعه اسلامی پرداخته و نقش آن را در رشد و تکامل فرد و جامعه و هدایت بشریت به سوی نور بیان داشتند.

مقام معظم رهبری در این پیام، ابتدا به جایگاه نماز اشاره نمودند و یادآور شدند «نماز رکن اصلی دین است و باید اصلی ترین جایگاه را در زندگی مردم داشته باشد. حیات طبیعی انسان در سایه حکومت دین خدا وقتی

نماز به مثابه یک حکم اسلامی و دینی، در جریان حیات پویای انسان مسلمان همواره می‌بایست مدنظر باشد. نماز باید به عنوان یک حکم قطعی، ستون دین و اساس تفکر و بینش در لحظه لحظه حیات مسلمان حضور داشته باشد. نماز، تجلی ایمان یک فرد مسلمان است و گویاترین تصویر از تسلیم وی در مقابل عظمت خالق هستی و تبلور عینی «سبح... ما فی السموات و ما فی الارض» است.

زمانی که در محراب ایستاده و به گفتن ذکر مشغولی، به واقع، در اعماق جوهره و حقیقت نماز فرو رفته‌ای و با خدای خویش، به راز و نیاز می‌پردازی و توبه گویی از معنای ظاهری خویش جدا شده و به معنای باطنی پیوسته‌ای. و این گونه است تسلیم در برابر خالق یکتا.

نمازگزار هنگام اقامه نماز و بیان نیت، خویش را به خالق هستی نزدیک نموده و ایمان خلیل ناپذیر خود را به

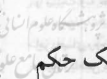

و در این باره نیز گفته اند: «باید که در نماز، کلمات را با دقت و توجه بخواند و در هر کلمه، هر حرف و هر نقطه، از آنجا که در کتب آمده است، به دقت عمل کند و در هر کلمه، هر حرف و هر نقطه، از آنجا که در کتب آمده است، به دقت عمل کند...»

حاصل خواهد شد که انسانها دل خود را با یاد خدا زنده نگاهدارند.»
 به راستی اگر یکایک مومنین و رهروان طریق حق، این گونه عارفانه به دیدار معبود خویش بشتابند و حیات دنیوی خویش را با معنویت روح و حقیقت نماز تلفیق نمایند، چه زیبا می توانند حیات مادی خویش را در نیل به حقایق جهان هستی و محو فساد اجتماعی و هدایت جامعه، در مسیر ترقی و تکامل امکان پذیر سازند. اقامه نماز برای تمامی اعضای جامعه، خاصه نسل جوان تاثیر بسزایی دارد و فرد را در برابر انحرافات اجتماعی مقاوم می سازد. در همین رابطه، در بخش دیگری از پیام رهبر انقلاب آمده است: «آنچه من با قلم قاصر و معرفت ناچیز خود می گویم آن است که مردم ما و جامعه ما و بخصوص جوانان ما که اکنون بار امانت سنگینی را بر دوش گرفته اند باید نماز را منبع قدرتی لایزال بدانند و در برابر جبهه فساد و بی عدالتی و کجروی که امروز

* نماز، تجلی ایمان یک فرد مسلمان است و گویاترین تصویر از تسلیم وی در مقابل عظمت خالق هستی.

* نماز باید به عنوان یک حکم قطعی، ستون دین و اساس تفکر و بینش، در لحظه لحظه حیات مسلمان، حضور داشته باشد.

بشریت را تهدید می کند از نماز و یاد خدا نیرو بگیرند.»
 آری، جوانان - این خیل انبوه و نسل پرتحرک عصر ما - که چرخهای اقتصاد کشور، باروری فرهنگ و هر جامعه، رشد علم و صنعت، حفظ و اشاعه دست آوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی و انتقال ارزشهای به دست آمده به نسلهای بعدی بر دوش این عزیزان نهاده شده است می بایست با نماز، ارتباطی تنگاتنگ برقرار نموده و با ایجاد ارتباطی معنوی با خداوند، بر تمامی شیطانهای درونی و برونی فائق آمده و زمینه را برای رشد معنویات و فضایل در کل جامعه فراهم سازند تا جامعه را از بی هدفی و بی هویتی خارج ساخته و با تعیین خطوط کلی دورنمای جامعه، این کشتی عظیم - جامعه - را در مسیر نور، هدایت نمایند.

امروز، مهمترین مسئله ای که در رابطه با برپایی نماز در جامعه مطرح است عدم درک صحیح نماز، عدم شناخت کافی نسبت به نقش نماز در اعتلای شخصیت فرد و عدم شناخت اسرار نهفته در جوهره نماز می باشد که همه آنها، در ارتباط با عدم تبلیغ کافی و کوتاهی وسایل ارتباط جمعی در خصوص شناساندن تمام و کمال «نماز» است.

مقام معظم رهبری در همین رابطه اعلام داشتند: «حقیقت آن است که در کار معرفی نماز کوتاهیهای زیادی شده است و نتیجه آن که، نماز هنوز جایگاه شایسته خود را حتی در نظام اسلامی ما بدست نیاورده است.» و این برای جامعه ای که اساس، مبنا و منبع الهامش، نماز است پذیرفتنی نیست.

رهبر انقلاب سپس به وظایف وسایل ارتباطی جمعی نسبت به اشاعه اصل اقامه نماز پرداخته و اظهار می دارند: «رسانه ها و به خصوص صدا و سیما، با شیوه های گوناگون نماز را معرفی و یادآوری کنند. همه جا و همیشه در رادیو و تلویزیون، نماز در اولویت گذاشته شود و شوق ایمان و عطش یاد خدا در دلها پدید آید.»

با دقت نظر در عمق پیام مقام معظم رهبری در خواهیم

یافت ایشان به رسالت رسانه ها اشاره نموده و هتس مهم وسایل ارتباط جمعی را در شناساندن نماز، بیان فلسفه نماز و اسرار بیش از پیش نماز یادآور گردیده اند. و بدین ترتیب، اهل قلم، محققین، تحلیل گران، صاحب نظران و هنرمندان را در امری خداینده ستانده اند تا هر یک، با بهره گیری از شیوه های متنوع و هنرهای مختلف و استمداد از علوم مختلف به تبلیغ و ترویج این فریضه دینی بپردازند.

در بخشی از پیام حضرت آیت آ... خامنه ای آمده است: «فلسفه، تحلیل رازها و رمزهای آن با زبان هنر در معرض دید همگان قرار گیرد تا هر کس به قدر ظرفیت خود از آن متبّع گردد... در هر محیطی، برجستگان و بزرگان آن بر دیگران پیشقدم شوند و عملاً اعتنا به نماز را به دیگران بیاموزند.»

انسان در هر شرایط زیستی و با تکیه بر هر نوع مذهب و نژادی، برای ادامه حیات بهتر و سازنده تر و دوری از گناه و معصیت و آنچه در جامعه، زشت و ناپسند شمرده می شود، عبادت به درگاه خداوند را یگانه طریق راز و نیاز با او - خدا - دانسته و در پیوندی معنوی، بدور از هرگونه ریا و اجباری، برای آموزش گناهان، از او - خدا - استمداد می جوید.

حسد و حساس به درگاه احدیت و ستایش خداوند یگانه، شناخت راز خلقت و فلسفه حیات و خداشناسی، زمانی برای فرد مسلمان میسر و ممکن خواهد بود که نماز را شناخته و به عظمت آن پی ببرد.

مومن، با تکیه بر این منبع عظیم عرفان و رها شدن در این فضای روحانی - نماز -، با برقراری رابطه ای عمیق و باطنی با خدا، به سوی ادراک و شناخت بهتر جهان هستی حرکت می کند.

نماز در استمرار حیات مسلمین، همواره به عنوان یک اصل مطرح بوده است و در همین رابطه، مقام معظم رهبری ضمن تاکید بر انجام این فریضه دینی در سطوح گسترده اظهار داشتند: «اقامه نماز، فقط این نیست که صالحان، خود نماز بگذارند، این چیزی نیست که بر

تشکیل حکومت الهی متوقف باشد، بلکه باید این ستون دین در جامعه بیا داشته شود و همه کس، با رازها و اشاره‌های آن آشنا و از برکات آن برخوردار گردد.»

بحق، اگر نماز به معنای وسیع کلمه در زندگی مردم حاکم گردد و در روح و بطن جامعه نفوذ نماید، ما می‌توانیم شاهد جامعه‌ای متحول، سازنده و عاری از هرگونه ضد ارزش بوده و در مقابل، افرادی متعهد، باتقوا، متواضع و در عین حال قاطع، خستگی‌ناپذیر و مقاوم در برابر تهاجم فرهنگ‌های بیگانه، به جامعه بشریت عرضه داشته و در نهایت به مثابه الگویی برای جهانیان محسوب گردیم.

در همین جا لازم می‌دانیم اشاره و پادی از حیات سراسر معنوی رزمندگان سلحشور و سربازان و پاسداران در زمان جنگ تحمیلی داشته باشیم. حضور مستمر این عزیزان در جبهه، صلابت و ایستادگی، تقوا، ایمان، ایثار و از خود گذشتگی این عاشقان و عابدان، همه و همه به مثابه الگو و اسوه در برگ‌برگ تاریخ جهان ثبت گردیده است که خود، تبلور ایمان مسلمین است؛ همان‌طور که در بخش دیگری از این نوشتار ذکر آن رفت نظر به اهمیت مراکز و کانونهای فرهنگی - آموزشی و تربیتی در تربیت فرد و با توجه به نقش سازنده‌ای که این گونه مراکز در تکوین شخصیت عناصر تشکیل دهنده جامعه دارند، کمک به ایجاد فضای اسلامی و معنوی متناسب با آرمانها، اهداف و شعائر دینی ما، از جمله عواملی خواهد بود که در نهایت امر، در شکل‌گیری بهتر شخصیت افراد نقش داشته و در ادامه راه، جامعه را از هر گونه انحرافات اجتماعی و فساد دور نگه می‌دارد و زمینه را، برای شکوفایی فرد و جامعه هموار خواهد نمود. در قمتی از پیام مقام معظم رهبری در این خصوص آمده است: «در کلاسهای درس دینی مدارس و دانشگاهها، درس نماز جایگاه خود را باز یابد.»

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در خصوص شناخت دین و معارف الهی از طریق نماز اظهار داشتند: «کلمات و اذکار نماز، هر یک خلاصه‌ای است که به بخشی از

معارف دین اشاره می‌کند و به‌طور مکرر و بی‌دریغ آن را به یاد نمازگزار می‌آورد، نمازی که با تدبیر در معانی و بدون سهو و غفلت گزارده شود انسان را روزبه‌روز به معارف الهی آشناتر و به آن دلبسته‌تر می‌سازد.»

تحقق افکار، اندیشه‌ها و رهنمودهای «امام‌گونه» مقام معظم رهبری که همانا تجلی آرمانهای مقدس اسلامی ما بوده و نشأت گرفته از آیات قرآن مجید می‌باشد جامعه ما و کلیه جوامع اسلامی را در مسیر رشد، پویایی و سازندگی هدایت خواهد نمود.

و اما در خاتمه، آنچه به اختصار می‌توان در حاشیه این پیام تاریخی به عنوان رهنمودی برای جامعه ارائه داد این است که، در هر گوشه از سرزمین اسلامی با «اقامه نماز»، برخوردی مسئولانه صورت پذیرد، مدیریتهای مراکز آموزشی - دبستان، دبیرستان و دانشگاه - مدیریتهای ادارات و دوایر دولتی و غیردولتی درخصوص «برپایی نماز» وظیفه دینی خود را ادا کرده و نماز را در بعضی موارد، از حالت تشریفاتی خارج نموده و جنبه عمومیت بدان بخشیده و بگونه‌ای گسترده آنرا مطرح نمایند.

مساجد و تکایا را در جهت بهره‌برداری هر چه بیشتر امور معنوی فعال نموده و به تعبیر حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، این گنجینه ذکر و راز را پاس دارند تا بتوان از منبع سرشار معنویت، در سطحی وسیعتر بهره‌جست. به‌راستی، اگر در تمامی موارد یادشده «نماز در وقت فضیلت و به جماعت گزارده شود» به‌طور حتم، ما را در دست‌یابی به ارزشهای اسلامی موفق‌تر خواهد نمود و در نهایت، جامعه از برکات و نعمات آن بهره‌مند خواهد شد، انشا... .

علی صمدی